

**ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

***Навчально-науковий інститут
менеджменту та психології***

***Кафедра публічного управління і проектного
менеджменту***

Протокол № 1 від «06» вересня 2021 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
за вибором здобувача вищої освіти
«Управління фандрейзингом»

Загальна інформація	Пояснення
Ступінь вищої освіти	другий (магістерський) третій (освітньо-науковий)
Освітньо-професійна / освітньо-наукова програма	без обмежень
Спеціальність	без обмежень
Рік навчання, семестр	I, II рік навчання
Кількість кредитів	3 кредити ECTS
Форма навчання	заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор	<p>Бережна Галина Віталіївна <i>кандидатка економічних наук, доцентка</i></p> <p>Доцентка кафедри публічного управління і проектного менеджменту</p>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання	Свідерська Наталя Володимирівна Президентка громадської організації «Всеукраїнська Демократична дія», стейкхолдер ОПП «Управління проектами» Коломієць Катерина Мічеславівна Завідувачка навчальної лабораторії безпілотних літальних апаратів кафедри електроприводу та автоматизації Національного університету «Запорізька політехніка», менеджерка освітніх проектів ГО «Молодіжний центр німецької культури «Заммельзуріум»
Профайл лектора	ORCID iD: https://orcid.org/0000-0002-0596-8534 Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=W65EIL0AAAAJ&hl=uk Профайл на сайті ДЗВО «УМО»: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/sklad/berezhna-ghalina-vitalijivna
Канали комунікації	Сторінка кафедри: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/o-kafedre Електронна пошта: kafedrapzd@ukr.net; galina_berezhna@umo.edu.ua Номер телефону: (044) 484 01 98
ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Анотація курсу: в т.ч. мета та цілі курсу*	Метою навчальної дисципліни «Управління фандрейзингом» є формування у здобувачів системи знань з теорії та практики процесу залучення ресурсів на реалізацію проектів. Для досягнення поставленої мети у процесі вивчення дисципліни необхідно вирішити наступні завдання: – розкрити сутність, принципи та основні поняття фандрейзингу; – визначити особливості залучення грантів та співпраці із фондами; – визначити найбільш прості та зручні шляхи досягнення поставлених цілей, за рахунок залучення ресурсів на реалізацію проекту; – здійснювати планування та будувати логічну схему проекту в процесі залучення ресурсів від грантодавчих установ; – оволодіти основами складання проекту, заявки, бюджету проекту, звітності та подяки.
	В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти отримують знання щодо особливостей процесу залучення грантів; методів роботи фандрайзера; етапів фандрейзингової діяльності; основних принципів складання заявки на залучення гранту; особливостей планування бюджету та ведення

Компетентності та результати навчання*	<p>супровідної документації і звітності.</p> <p>В результаті вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають набути загальних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися, оволодівати новими знаннями, ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації; - здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору; - здатність налагоджувати навчально-наукову і міжособистісну взаємодію, співробітництво. <p>В процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають набути також певних спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування; - здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань; навички управління інформацією; - здатність до комунікації, взаємодії; відчуття ваги помилки; - здатність прийняття рішень, відповідальність; - здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.
--	---

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви теми	Кількість годин			
	заочна форма			
	Усього	у тому числі		
		л.	практ.	с/р
Тема 1. Сутність, принципи та основні поняття фандрейзингу	11	2		9
Тема 2. Досвід та перспективи розвитку фандрейзингу	10			10
Тема 3. Фандрейзингова діяльність та форми її підтримки	11	2		9
Тема 4. Фонди та гранти	11		2	9
Тема 5. Планування фандрейзингової діяльності	13			13
Тема 6. Вибір стратегії та звернення	10			10
Тема 7. Бюджет та результат діяльності фандрейзингу	11	2	2	7
Тема 8. Основні методики роботи фандрайзера	13		2	11
Всього	90	6	6	78

№	Назва теми	Зміст	Год.	
1	Тема 1. Сутність, принципи та основні поняття фандрейзингу	Визначити сутність категорії «фандрейзинг» та суміжних понять. Охарактеризувати напрямки застосування та завдання фандрейзингу. З'ясувати сутність та основні мотиви донорства. Визначити роль особистого звернення до донорів та місце волонтерів у даному виді співпраці. Визначити правила успішного та причини невдалого фандрейзингу. Розглянути метод обстеження – анкетування, як засіб визначення проблем, потреб та цільових груп для розроблення проєкту фандрейзингової кампанії.	9	
2	Тема 2. Досвід та перспективи розвитку фандрейзингу	Описати історичні корені фандрейзингу в Україні та навести приклади його використання. Визначити, на свій розсуд, найкращий досвід фандрейзингу за кордоном (країна на вибір). З'ясувати можливості застосування ІТ-технологій та роль PR-технологій в фандрейзинговій діяльності. З'ясувати проблеми розвитку благодійності в Україні. Обґрунтувати своє бачення перспектив розвитку фандрейзингу в Україні. Обговорити дані анкетування та визначитися із напрямком, сферою застосування та тематикою вашого проєкту (методом мозкового штурму).	10	
3	Тема 3. Фандрейзингова діяльність та форми її підтримки	Ознайомитися із законодавчою базою благодійної діяльності в Україні. З'ясувати види можливих необхідних ресурсів для реалізації проєктів та джерела їх залучення. Визначити форми підтримки проєктів в Україні та їх особливості. Ознайомитися з діючими інструментами фандрейзингу в Україні та закордонних країнах. Визначити та обґрунтувати види та джерела ресурсів, форми підтримки та інструменти фандрейзингу, що будуть найоптимальнішими для вашого проєкту. З'ясувати, які закордонні інструменти фандрейзингу можна і доцільно застосовувати в Україні.	9	
4	Тема 4. Фонди та гранти	Визначити перелік ресурсів, які дозволяють здійснювати фандрейзингову діяльність. З'ясувати особливості пошуку грантів в Україні. Обговорити практику співпраці закордонних фондів в Україні. З'ясувати критерії відбору програм, фондів та грантів для вашого проєкту. Переглянути вітчизняні та закордонні сайти на пошук грантів.	9	

		Здійснити пошук діючих конкурсів за допомогою Інтернет-ресурсів для вашого проєкту.		
5	Тема 5. Планування фандрейзингової діяльності	Розглянути модель планування фандрейзингу. З'ясувати основні кроки фандрейзингу. Виконати вправи на опис проблеми. Розглянути сутність відбору цільової групи. Визначити особливості формулювання мети та завдань проєкту. Виконати вправи на визначення мети та завдань проєкту. Обґрунтувати вибір методів для досягнення мети. Виконати вправи на визначення очікуваних результатів. Розглянути сутність основних інструментів оцінки проєктів.	13	
6	Тема 6. Вибір стратегії та звернення	Визначити, які основні види стратегій доцільно використовувати в фандрейзинговій діяльності. З'ясувати складові спонсорського пакету. Розглянути етапи підготовки резюме. Принципи написання автобіографії. Особливості складання рекомендаційних листів тощо.	10	
7	Тема 7. Бюджет та результат діяльності фандрейзингу	З'ясувати основні статті видатків бюджету проєкту. Навчитися складати бюджет проєкту. Визначити види звітності, які необхідно подавати донорам у процесі реалізації проєкту. Розробити лист-подяку донору. Розглянути види подяки та хід взаємовідносин з донором після закінчення проєкту. З'ясувати методи здійснення моніторингу і оцінки проєктів.	7	
8	Тема 8. Основні методики роботи фандрайзера	З'ясувати сутність менеджменту орієнтованого на результат та основних його ознак. Розглянути особливості корпоративного фандрейзингу. З'ясувати особливості методики фінансової діяльності з державними установами та місцевого самоврядування. Розглянути особливості приватних пожертв. Визначити особливості роботи з бізнес-структурами.	11	
Всього			78	
Методи оцінювання		Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формі письмового тестування. У завданні студентам пропонується 10 тестових завдань 3-х типів: 1) 5 тестових питань закритої альтернативної форми (простого множинного вибору „правильно” чи „неправильно”); 2) 4 тестових питання закритої форми множинного вибору з однією правильною відповіддю з 4 -х можливих; 3) 1 тест-задача закритої форми з однією правильною відповіддю з 4-х можливих.		

	<p>На практичних заняттях оцінюється участь в обговоренні ситуацій та виконанні завдань. Здобувач має підготувати та презентувати виконане індивідуальне завдання.</p> <p>Підсумковий контроль знань – залік.</p>
РОЗШИРЕНА ІНФОРМАЦІЯ	
Методи, технології навчання та викладання	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням презентацій, семінари, фасилітовані дискусії-обговорення.</p> <p>Самостійна робота здобувачів вищої освіти: виконання індивідуальних навчальних завдань і проєктів.</p> <p>Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.</p>
Засоби навчання	Мультимедійна апаратура, екран, бібліотечні фонди, проектор, екран, фліпчарт.
Інформаційні ресурси*	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гудзь О.Є., Глушенкова А.А. Менеджмент ідей та управління проєктами. – К., 2016. – 156 с. 2. Єгорченков О.В. Азбука управління проєктами. Планування: навч. посіб. / О.В. Єгорченков, Н.Ю. Єгорченкова, Є.Ю. Катаєва. – Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. – 117 с. 3. Іноземні недержавні фонди в Україні: Аналітична доповідь. – Наук. редактор І. Бураковський; автори: І. Бураковський, Є. Ангел, В. Кравчук, С. Юхименко. – К.: Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2018. – 65 с. 4. Кулінарна книга ініціатив. Громадська дія для власного приготування. Вступ до проєктного менеджменту: посібник Колегії імені Теодора Гойса / Автори Х. Фарун, Н. Е. Цімерман, Е. Сковрон; ред. З. Дьорніг. – 2016. – 108 с. 5. Куц С. Фандрайзинг АВС : [навч. посіб.] / С. Куц. – К. : Центр філантропії, 2008. – 92 с. 6. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері: метод. рек. для органів влади та недерж. Орг-цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Ігнатенко, О.С. Зінченко та ін.; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Х.: Золоті сторінки, 2017. – 148 с. 7. Проєктний менеджмент для інноваційного розвитку освітніх організацій України: навч. посіб. для підготовки магістрів за спеціалізаціями «Управління навчальним закладом» та «Управління проєктами», підвищення кваліфікації слухачів, керівників навчальних закладів / З.В. Рябова, А.Б. Єрмоленко, Т.А. Махія та ін.; за заг. ред. академіка В.В. Олійника, маг. Ф. Фреха; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; КультурКонтакт Австрія. – К., 2016. – 118 с. 8. Рекомендації з підготовки проєктів розвитку територіальних громад. – К., 2016. – 148 с. 9. Фандрейзинг. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / О. Кобзарев / Асоціація міст України. – К.: ВІ ЕН ЕЙ, 2015. – 84 с.

	<p>10. Чернявська О.В. Фандрайзинг : [навч. посіб.] / О.В. Чернявська, А.М. Соколова. – К. : Алерта, 2015. – 272 с.</p> <p>11. Шаповалова Т.В. Соціальне підприємництво і фандрейзинг : навч. посіб. / Т.В. Шаповалова. – К.: МФСА, 2016. – 186 с.</p>
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ	
Оцінювання досягнень студента*	<p>Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Управління фандрейзингом», є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни; - глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; - характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо); - вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань; - вміння аналізувати достовірність одержаних результатів. <p>Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:</p> <p>0% – завдання не виконано;</p> <p>40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;</p> <p>60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;</p> <p>80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);</p> <p>100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.</p> <p>Основні нормативні документи, що регламентують процес оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Режим доступу: https://is.gd/sAIbOa</p> <p>2. Положення про апеляцію результатів контрольних заходів в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» Режим доступу: https://is.gd/FGAoNB</p> <p>3. Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p>

	<p>Режим доступу: https://is.gd/igxKRk</p> <p>4. Положення про екзамени та заліки в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/aIKjd6</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ECTS</p> <table><tr><th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th><th rowspan="2">Оцінка ECTS</th><th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th></tr><tr><th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th><th>для заліку</th></tr><tr><td>90-100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr><tr><td>82-89</td><td>B</td><td>добре</td></tr><tr><td>75-81</td><td>C</td><td>добре</td></tr><tr><td>64-74</td><td>D</td><td>задовільно</td></tr><tr><td>60-63</td><td>E</td><td>задовільно</td></tr><tr><td>35-59</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr><tr><td>1-34</td><td>F</td><td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr></table>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90-100	A	відмінно	зараховано	82-89	B	добре	75-81	C	добре	64-74	D	задовільно	60-63	E	задовільно	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS			Оцінка за національною шкалою																											
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																												
90-100	A	відмінно	зараховано																												
82-89	B	добре																													
75-81	C	добре																													
64-74	D	задовільно																													
60-63	E	задовільно																													
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																												
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																												
Дедлайни та перескладання*	<p>Процедура перескладання та повторного вивчення дисципліни регламентується внутрішніми нормативними документами Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «УМО».</p> <p>1. Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/sAlbOa</p> <p>2. Порядку ліквідації академічних заборгованостей у ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/Pp6v3s</p>																														
Правила академічної доброчесності *	<p>Правила та принципи академічної доброчесності (дотримання етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів та / або наукових досягнень) регламентуються внутрішнім нормативним документом «Положення про академічну доброчесність у ДЗВО «Університет менеджменту освіти».</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/jzXTSw</p>																														

Вимоги до відвідування*	В разі пропуску практичних занять, здобувачі отримують від викладача відповідні консультації та вивчають пропущені теми самостійно і виконують індивідуальні завдання.
Навчання студентів з інвалідністю	<p>В Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «УМО» розроблено комплекс заходів для забезпечення права осіб з особливими потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням їх потреб та можливостей, а також рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з особливими потребами (за наявності).</p> <p>Положення «Про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/OSEnc9</p>
Оновлення	<p>Здійснюється кожного року, спираючись на аналіз новітніх наукових досліджень та практичних доробок в галузі проєктного менеджменту. Процедура внесення змін регламентується внутрішніми нормативними документами Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «УМО».</p> <p>1. Положення «Про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/OSEnc9</p> <p>2. Положення «Про робочу програму навчальної дисципліни у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/tc4Sql</p>